

Ventetid i psykiatrien på tværs af regioner, 2015

Denne opgørelse er baseret på sygehusenes indberetninger til Landspatientregisteret og omhandler patienters erfarede ventetid til udredning i psykiatrien på danske sygehuse. Opgørelserne omfatter aktivitet på de offentlige sygehuse samt den aktivitet på private sygehuse og klinikker, der er omfattet af det udvidede frie sygehusvalg og betalt af patientens bopælsregion. I opgørelserne er kun medtaget elektive (planlagte), psykiatriske kontakter (se også bilag 2).

Hovedresultater

- For hele landet er ventetiden for børn og unge i psykiatrien faldet fra 67 dage i 2009 til 22 dage i 2015. Ventetiden for voksne har i samme periode være mere stabil på mellem 25 og 43 dage i landsgennemsnit.
- Ventetiden i 2015 er generelt højere for voksne end for børn og unge med henholdsvis 25 og 22 dage på landsplan. Kun i Region Hovedstaden er ventetiden længere for børn og unge end for voksne.
- I Region Nordjylland ses de længste ventetider for både voksne samt børn og unge. Her er ventetiden i 2015 på 33 dage for børn og unge og 37 dage for voksne.
- I 2015 var 98 pct. af venteforløbene i børne- og ungdomspsykiatrien på 60 dage eller mindre, og 82 pct. var på 30 dage eller mindre. I Region Syddanmark varer hele 96 pct. af forløbene kun 30 dage eller mindre.
- For voksne gjaldt det at 95 pct. af forløbene var på 60 dage eller mindre, og 76 pct. af forløbene kun varede 30 dage eller derunder. I Region Sjælland er hele 88 pct. af forløbene i voksenpsykiatrien på 30 dage eller mindre i 2015.
- For børn og unge er ventetiden i 2015 længst for diagnosen 'Autisme' og 'ADHD' med ventetider på henholdsvis 24 og 26 dage på landsplan. Kortest ventetid ses ved 'Spiseforstyrrelser' på kun 18 dage.
- I voksenpsykiatrien ses også forskel på ventetiderne på tværs af 11 udvalgte diagnoser. Kortest er ventetiden ved 'Skizofreni' og 'Spiseforstyrrelser' med 22 dage og længst ved 'ADHD' med 30 dage.

Sundhedsdatastyrelsen har også belyst ventetiderne til behandling i det somatiske sygehusvæsen, se "Ventetid til operation på tværs af regioner, 2015".

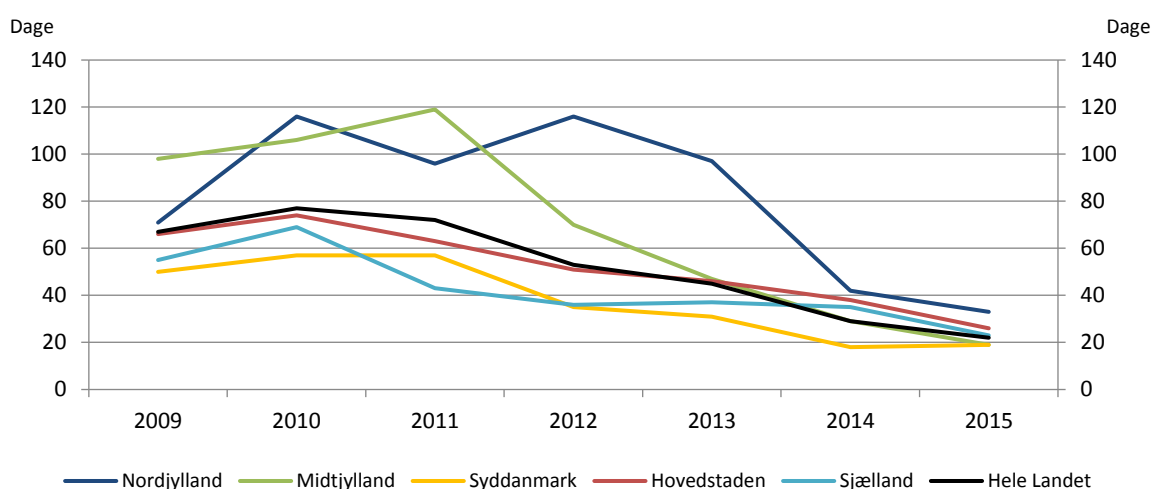
Læsevejledning

Indledningsvist belyses udviklingen i ventetiderne over de senere år fordelt på voksne og børn/unge. Dernæst ses generelt på ventetiderne for børn og unge i forhold til ventetider for voksne fulgt af nogle mere specifikke opgørelser over ventetiderne i 2015 opdelt på henholdsvis voksne og børn/unge.

Generelt fald i ventetiderne over de senere år

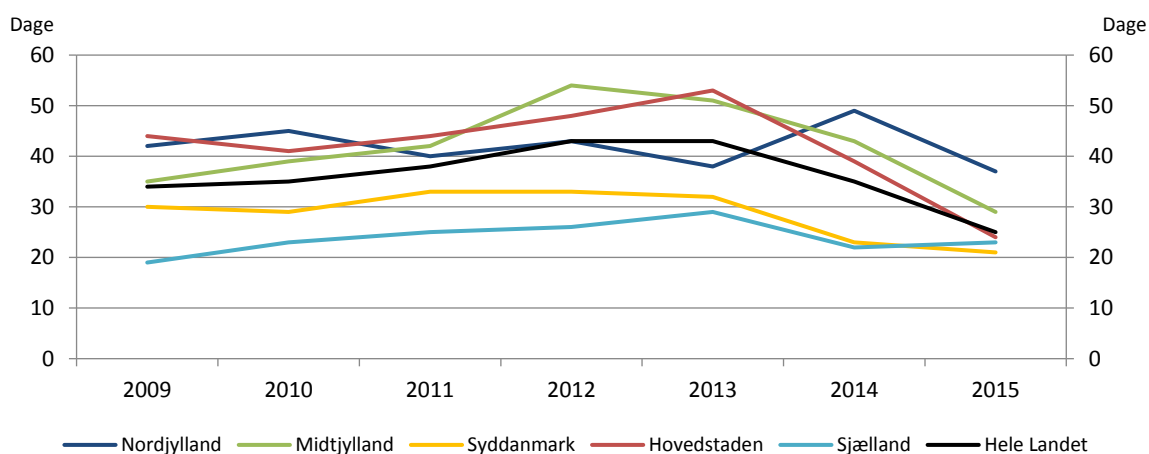
For hele landet er ventetiden for børn og unge i psykiatrien faldet fra 67 dage i 2009 til 22 dage i 2015, jf. figur 1. Størst fald i ventetiden ses i Region Midtjylland med et fald i ventetiden fra 98 dage til 19 dage henover perioden 2009-2015 (se også bilag 1, tabel 1).

Figur 1. Gennemsnitlig ventetid i dage for børn og unge i psykiatrien, 2009-2015, fordelt på regioner

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Figur 2. Gennemsnitlig ventetid i dage for voksne i psykiatrien, 2009-2015, fordelt på regioner

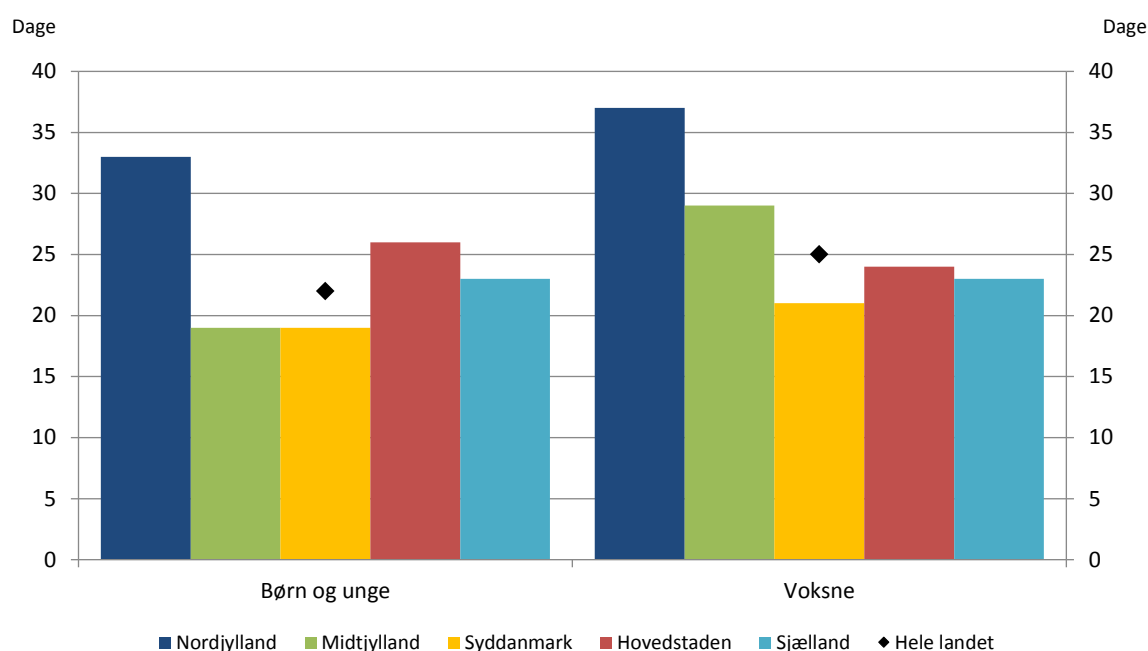
Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Omvendt har ventetiden for voksne i psykiatrien haft mindre udsving i perioden 2009-2015 med et landsgennemsnit på mellem 25 og 43 dage og et fald i ventetiden fra 34 til 25 dage, jf. figur 2. Alle regioner har således reduceret deres ventetider henover perioden, undtagen Region Sjælland der til gengæld ligger på relativt lave og stabile ventetider i intervallet 19 til 29 dage i hele perioden (se også bilag 1, tabel 1).

Voksne venter længere end børn og unge

Den samlede gennemsnitlige ventetid er i 2015 generelt højere for voksne end for børn og unge, jf. figur 3. Ventetiden på landsplan er 25 dage for voksne og 22 dage for børn og unge. Kun i Region Hovedstaden er ventetiden længere for børn og unge end for voksne. Størst forskel ses i Region Midtjylland, hvor ventetiden for børn og unge er på 19 dage, men på 29 dage for voksne (se også bilag 1, tabel 2). Region Midtjylland er også den region, der har flest forløb inden for børne- og ungepsykiatrien.

Figur 3. Gennemsnitlig ventetid for alle psykiatriske patienter, fordelt på alder, 2015, målt i dage

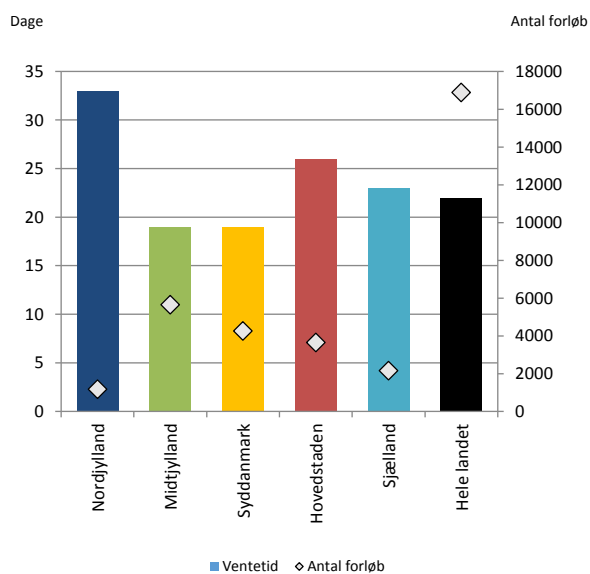

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Region Nordjylland skiller sig ud med relativt lange ventetider for både voksne og børn og unge på henholdsvis 37 og 33 dage, hvilket er 12 og 11 dage længere end landsgennemsnittet. Samtidig er Region Nordjylland den region, der har færrest forløb både i voksenpsykiatrien og børne- og ungepsykiatrien jf. figur 3a og 3b. Dette kan sammen med de relativt lange ventetider og de mange forløb i Region Midtjylland muligvis forklares med, at mange nordjyske patienter sendes til Region Midtjylland, der har en kortere ventetid, imens færre patienter vælger at blive i Region Nordjylland og hermed vente længere¹.

¹ Opgørelsen af forløb er på sygehusregion og ikke bopælsregion

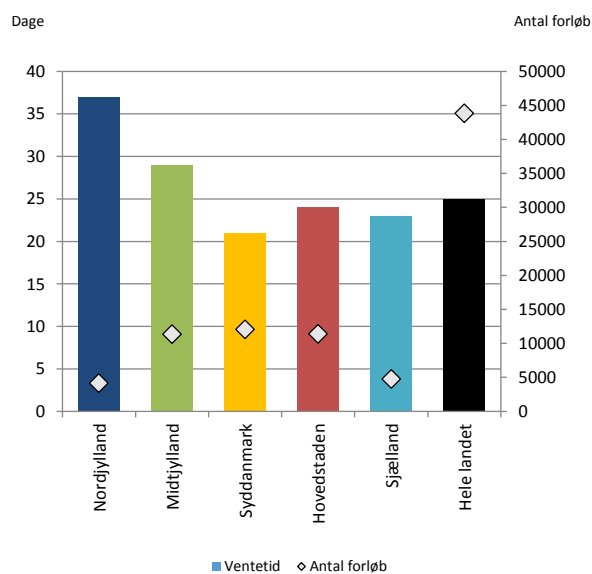
Figur 3a. Gennemsnitlig ventetid i dage samt antal forløb for børn og unge i psykiatrien, fordelt på region, 2015

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Figur 3b. Gennemsnitlig ventetid i dage samt antal forløb for voksne i psykiatrien, fordelt på region, 2015

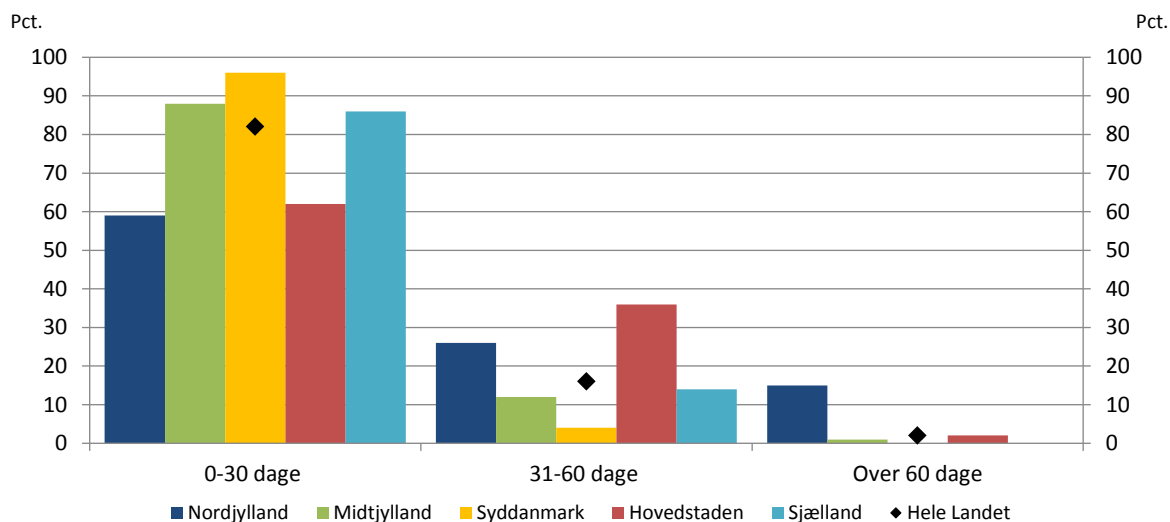
Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

De fleste patienter venter højst 30 dage

De fleste venteforløb for børn og unge, der venter på udredning i psykiatrien, er i 2015 på 30 dage eller mindre, *jf. figur 4*. På landsplan er 98 pct. af forløbene på 60 dage eller mindre, og 82 pct. er på 30 dage eller mindre (se også bilag 1, tabel 3).

Figur 4. Andel af venteforløb i børne- og ungepsykiatrien fordelt på region og længden af ventetid i intervaller, 2015

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

I 2014 har der været en udredningsret på max. 60 dage, men pr. 1. september 2015 er denne ændret til max. 30 dage, *jf. boks 1*. Ventetid til udredning i psykiatrien tæller kun til første kontakt i forløbet og er således kun en del af udredningstiden (se også bilag 2 og 3). Region Syddanmark er den region, der får startet udredning af flest patienter inden for 30 dage, idet hele 96 pct. af deres forløb til udredningstart i børne- og ungepsykiatrien varer 30 dage eller mindre.

Boks 1. Kort om psykiatriske patienters udrednings- og behandlingsret

Psykiatriske patienters udrednings- og behandlingsrettigheder har ændret sig over tid.

En gradvis ændring af rettighederne på børne- og ungeområdet har betydet, at der den 1. august 2008 blev indført en undersøgelsesret for børn og unge under 19 år, og i forlængelse heraf den 1. januar 2009 blev indført en udvidet behandlingsret for samme patientgruppe, hvis bopælsregionen ikke kan tilbyde behandling inden for 2 måneder.

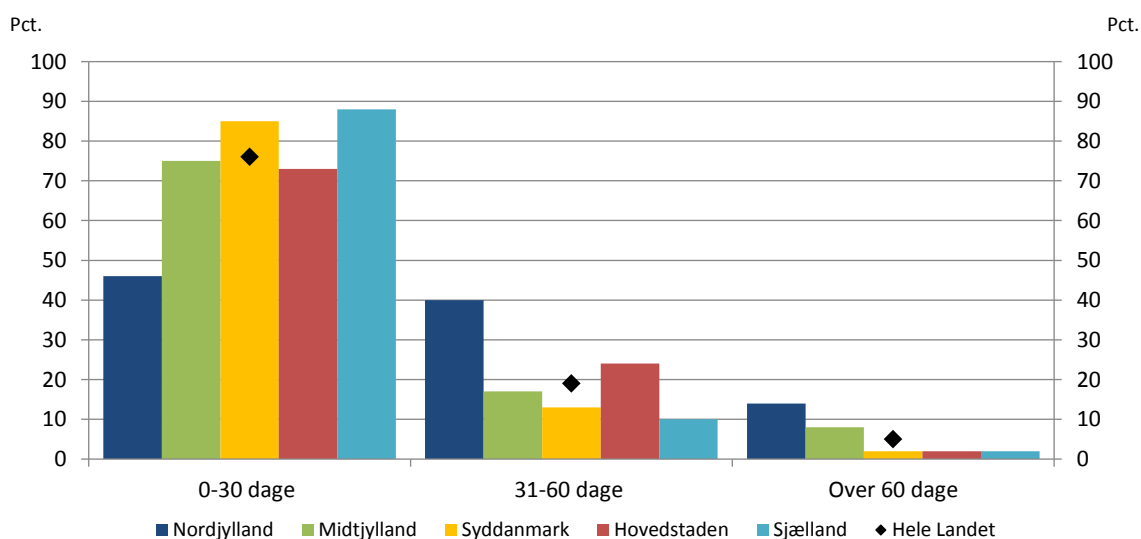
Der trådte en udvidet behandlingsret for voksne i kraft den 1. januar 2010, der betød ret til behandling inden for 2 måneder.

Fra september 2014 blev rettighederne ændret, således at alle psykiatriske patienter skal være udredt inden for to måneder eller have en plan for det videre udredningsforløb. Fra september 2015 er fristen én måned.

Den differentierede behandlingsret (1 måned ved alvorlig sygdom og 2 måneder ved mindre alvorlig sygdom) blev udbredt til psykiatrien fra september 2014.

I en tilsvarende fordeling af ventetidsandele for voksne patienter i psykiatrien ses også, at langt de fleste forløb til udredningsstart varer 60 dage eller mindre, *jf. figur 5*. På landsplan er således 95 pct. af forløbene på 60 dage eller mindre, mens 76 pct. varer 30 dage eller mindre (se også bilag 1, tabel 4).

Figur 5. Andel af venteforløb i voksenpsykiatrien fordelt på regioner og længden af ventetid i intervaller, 2015

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

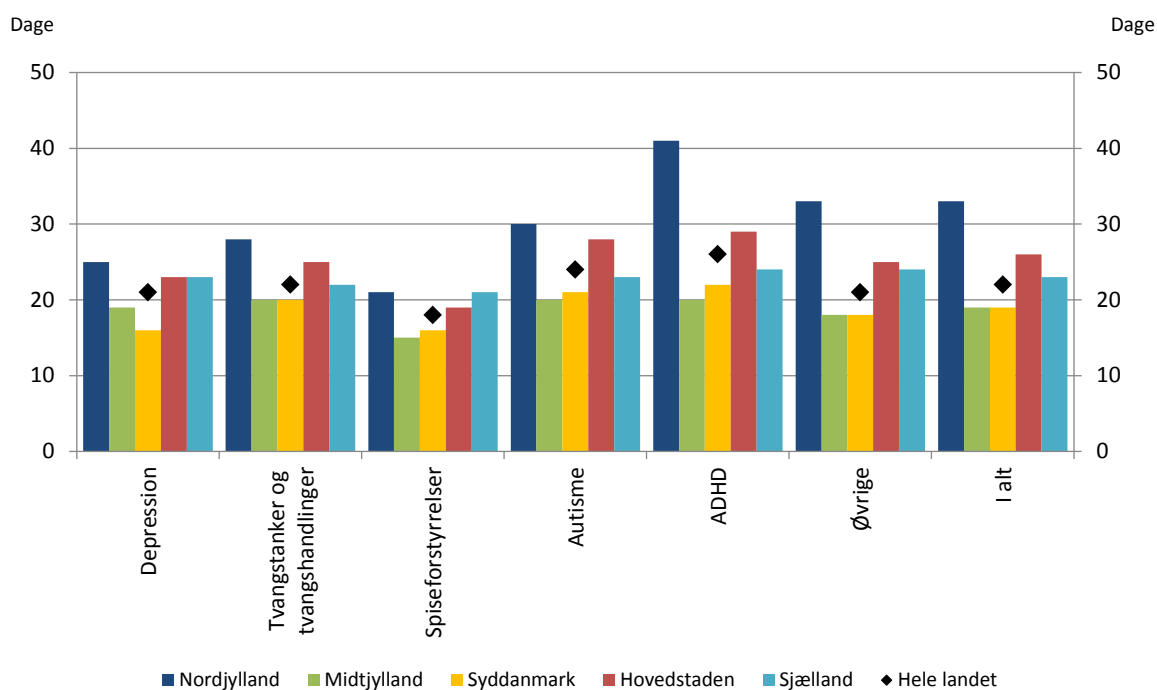
Flest forløb på 30 dage eller mindre har Region Sjælland med 88 pct. af forløbene i dette interval, mens Region Nordjylland adskiller sig fra de andre ved kun at have 46 pct. af forløbene på 30 dage eller derunder.

Ventetiden er længst for patienter med ADHD

Der ses en betydelig variation i den gennemsnitlige ventetid på tværs af fem udvalgte diagnoser inden for børne- og ungepsykiatrien. På landsplan er ventetiden længst for patienter med diagnosen 'Autisme' og 'ADHD', hvor ventetiden er på henholdsvis 24 og 26 dage, og kortest ved diagnosen 'Spiseforstyrrelser', hvor ventetiden er på 18 dage, *jf. figur 6*.

Mest ensartet er ventetiden i Region Sjælland, hvor ventetiden for de fem udvalgte diagnoser alle ligger imellem 21 og 24 dage (se også bilag 1, tabel 5).

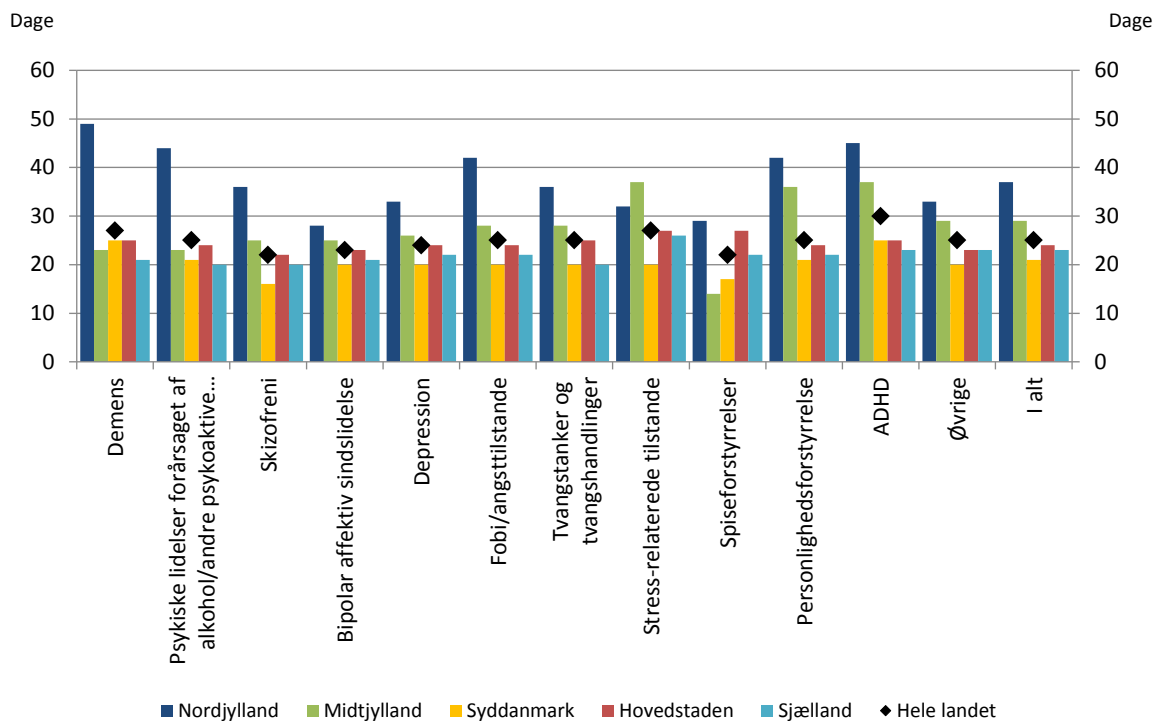
Figur 6. Ventetid for børn og unge i psykiatrien, fordelt på diagnosegruppe og region, 2015

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

For voksne patienter ses også en forskel på ventetiderne på tværs af 11 udvalgte diagnosegrupper, *jf. figur 7*. På landsplan er ventetiden kortest for diagnoserne 'Skizofreni' og 'Spiseforstyrrelser' med 22 dage og længst for diagnosen 'ADHD' med 30 dage (se også bilag 1, tabel 6).

Figur 7. Ventetid for voksne i psykiatrien målt i dage, fordelt på diagnosegruppe og region, 2015

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Bilag 1

Table 1. Gennemsnitlig ventetid i dage for alle psykiatriske patienter, fordelt på alder og region, 2009-2015

Region	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nordjylland							
Børn og unge	71	116	96	116	97	42	33
Voksne	42	45	40	43	38	49	37
Midtjylland							
Børn og unge	98	106	119	70	47	29	19
Voksne	35	39	42	54	51	43	29
Syddanmark							
Børn og unge	50	57	57	35	31	18	19
Voksne	30	29	33	33	32	23	21
Hovedstaden							
Børn og unge	66	74	63	51	46	38	26
Voksne	44	41	44	48	53	39	24
Sjælland							
Børn og unge	55	69	43	36	37	35	23
Voksne	19	23	25	26	29	22	23
Hele landet							
Børn og unge	67	77	72	53	45	29	22
Voksne	34	35	38	43	43	35	25

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Table 2. Gennemsnitlig ventetid i dage samt antal forløb, fordelt på alder og region, 2015

Region	Børn og unge		Voksne	
	Ventetid	Antal forløb	Ventetid	Antal forløb
Nordjylland	33	1.173	37	4.192
Midtjylland	19	5.660	29	11.362
Syddanmark	19	4.257	21	12.097
Hovedstaden	26	3.650	24	11.421
Sjælland	23	2.160	23	4.773
Hele landet	22	16.900	25	43.845

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Table 3. Share of patients in child and adolescent psychiatry (pct.), distributed by region and length of waiting time in intervals, 2015

Region	0-30 dage	31-60 dage	Over 60 dage
Nordjylland	59	26	15
Midtjylland	88	12	1
Syddanmark	96	4	0
Hovedstaden	62	36	2
Sjælland	86	14	0
Hele Landet	82	16	2

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Table 4. Share of patients in adult psychiatry (pct.), distributed by region and length of waiting time in intervals, 2015

Region	0-30 dage	31-60 dage	Over 60 dage
Nordjylland	46	40	14
Midtjylland	75	17	8
Syddanmark	85	13	2
Hovedstaden	73	24	2
Sjælland	88	10	2
Hele Landet	76	19	5

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Table 5. Ventetid i dage samt antal forløb for børn og unge i psykiatrien, fordelt på diagnosegruppe og region, 2015

Diagnose	Nord-jylland	Midt-jylland	Syd-danmark	Hoved-staden	Sjælland	Hele landet
Depression						
Ventetid	25	19	16	23	23	21
Antal forløb	93	214	184	287	127	905
Tvangstanker og tvangshandlinger						
Ventetid	28	20	20	25	22	22
Antal forløb	40	115	136	146	72	509
Spiseforstyrrelser						
Ventetid	21	15	16	19	21	18
Antal forløb	77	209	135	194	85	700
Autisme						
Ventetid	30	20	21	28	23	24
Antal forløb	192	556	310	855	441	2.354
ADHD						
Ventetid	41	20	22	29	24	26
Antal forløb	277	880	376	774	521	2.828
Øvrige						
Ventetid	33	18	18	25	24	21
Antal forløb	494	3.686	3.116	1.394	914	9.604
I alt						
Ventetid	33	19	19	26	23	22
Antal forløb	1.173	5.660	4.257	3.650	2.160	16.900

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Table 6. Ventetid i dage samt antal forløb for voksne i psykiatrien, fordelt på diagnosegruppe og region, 2015

Diagnose	Nord- jylland	Midt- jylland	Syd- danmark	Hoved- staden	Sjæl- land	Hele landet
Demens						
Ventetid	49	23	25	25	21	27
Antal forløb	522	807	1.397	640	340	3.706
Psyriske lidelser forårsaget af alkohol/andre psykoaktive stoffer						
Ventetid	44	23	21	24	20	25
Antal forløb	103	114	365	165	123	870
Skizofreni						
Ventetid	36	25	16	22	20	22
Antal forløb	145	357	562	579	182	1.825
Bipolar affektiv sindslidelse						
Ventetid	28	25	20	23	21	23
Antal forløb	137	378	339	438	122	1.414
Depression						
Ventetid	33	26	20	24	22	24
Antal forløb	638	1.349	1.594	1.922	552	6.055
Fobi/angsttilstande						
Ventetid	42	28	20	24	22	25
Antal forløb	304	424	864	1.255	504	3.351
Tvangstanker og tvangshandlinger						
Ventetid	36	28	20	25	20	25
Antal forløb	72	172	164	301	73	782
Stress-relaterede tilstande						
Ventetid	32	37	20	27	26	27
Antal forløb	488	981	1.774	1.338	879	5.460
Spiseforstyrrelser						
Ventetid	29	14	17	27	22	22
Antal forløb	87	238	178	537	77	1.117
Personlighedsforstyrrelse						
Ventetid	42	36	21	24	22	25
Antal forløb	218	210	755	1.152	566	2.901
ADHD						
Ventetid	45	37	25	25	23	30
Antal forløb	197	427	548	208	187	1.567
Øvrige						
Ventetid	33	29	20	23	23	25
Antal forløb	1.281	5.905	3.557	2.886	1.168	14.797
I alt						
Ventetid	37	29	21	24	23	25
Antal forløb	4.192	11.362	12.097	11.421	4.773	43.845

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10. april 2016, foreløbige tal, Sundhedsdatastyrelsen
 Anm.: Tallene vil kunne afvige fra offentliggjorte årstal pr. 10. marts 2016

Bilag 2

Metode

Sundhedsdatastyrelsen beregner ventetider i det psykiatriske sygehusvæsen ud fra sygehusenes indberetninger til Landspatientregisteret (LPR).

Grundlæggende udtræksbetingelser

Ventetider er beregnet på baggrund af alle elektive afsluttede og uafsluttede kontakter til offentlige sygehuse i psykiatrisk LPR, hvilket vil sige alle indlæggelser, hvor indlæggelsesmåde er planlagt, samt alle ambulante kontakter.

Blandt kontakter til private sygehuse og klinikker medtages kun de elektive kontakter, som enten er markeret som betalt af bopælsregion eller hvor patienten er omfattet af de udvidede frie sygehusvalg.

Der medtages kun kontakter, hvor henvisningsdatoen ligger efter d. 31. december 2006, og specialekode skal være 50 (Psykiatri) eller 52 (Børne- og ungdomspsykiatri).

Endvidere medtages ikke kontakter for raske ledsagere (aktionsdiagnose DZ763*).

Kun første kontakt medtages i hvert psykiatrisk forløb. Det vil sige, at blandt kontakter henvist fra andet sygehus (henvisningsmåde F og G), medtages kun de, hvor henvisningen er sket fra somatisk sygehusafdeling. På denne måde frasorteres kontakter, hvor henvisningen kommer fra psykiatriske sygehusafsnit, dvs. kontakter der må antages at ligge midt i et forløb.

Hvis kontakten er ambulant regnes første besøgsdato som første kontakt, og hvis kontakten er stationær regnes indlæggelsesdatoen som første kontakt.

Ud af disse første kontakter medtages kun dem, hvorpå der er indberettet minimum én ventestatus, idet der ellers formodes at være tale om akutte tilfælde.

Beregning af ventetider

For disse udvalgte kontakter findes de aktive venteperioder, dvs. perioder hvor der er indberettet en ventestatus i intervallet 11-15, som skal bruges i beregningen af ventetiden.

Ventetid i psykiatrien defineres som summen af aktive venteperioder i perioden fra henvisning modtaget til første fremmøde (besøg eller indlæggelse).

Denne definition er dog begrænset derved, at den ikke indeholder evt. ventetid senere i udrednings- og behandlingsforløbet.

Datagrundlaget for udregning af ventetider

De venteforløb, som bliver dannet ud fra den ovenstående beskrevne metode, danner det datagrundlag som ligger til grund for udregningerne af ventetid.

På baggrund af venteforløbene er det muligt at beregne ventetider for bl.a. diagnosegrupper og specifikke behandlinger. Disse grupper og behandlinger bliver identificeret ud fra de oplysninger om aktionsdiagnoser og procedurekoder, der registreres på de kontakter, der danner venteforløbene.

Hvis ventetiden på en bestemt behandling ønskes beregnet, findes de kontakter i LPR, hvorpå den pågældende behandling har fundet sted. På baggrund af de enkelte kontakters rec-numre, findes det venteforløb kontakten er en del af, og ventetiden beregnes. Ventetiden for behandlingen, bliver så beregnet som den gennemsnitlige ventetid for alle venteforløb, hvor den givne behandling har fundet sted.